

Sygn. akt III Cz 1681/14

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Pacześniowska

Sędziowie SO Andrzej Dyrda

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2014 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku D. P.

z udziałem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek zażalenia biegłej T. K.

od punktu 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 25 kwietnia 2014 r., sygn. akt I Ns 1507/12

postanawia:

1. sprostować oczywistą omyłkę pisarską w oznaczeniu:

a. sygnatury akt zaskarżonego postanowienia na I Ns 1507/12,

b. w rubrum zaskarżonego postanowienia poprzez wskazanie, że sprawa toczy się z wniosku D. P. z udziałem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.,

2. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 w ten sposób, że przyznać biegłej sądowej T. K. wynagrodzenie za sporządzenie opinii na piśmie w dalszej kwocie 152 zł (sto pięćdziesiąt dwa złote), a w pozostałej części wniosek biegłej o przyznanie wynagrodzenia oddalić,

3. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie,

4. oddalić wniosek biegłej o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

SSR (del.) Roman Troll SSO Danuta Pacześniowska SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Cz 1681/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim przyznał biegłej T. K. wynagrodzenie za sporządzenie opinii z grudnia 2013 r. w wysokości 1974,36 zł (pkt 1), a w pozostałym zakresie wniosek biegłej o przyznanie wynagrodzenia oddalił (pkt 2) wskazując, że rachunek na kwotę 3755,45 zł nie mógł zostać uwzględniony w całości, gdyż czas pracy podany przez biegłą został zawyżony mimo tego, że odpowiada czasowi pracy poświęconemu przez biegłego na wydanie opinii, ale została ona sporządzona zbyt dużym nakładem pracy i jest zbyt obszerna poprzez

zbędne rozważania teoretyczne, zbyt dużą listę transakcji nieruchomości (ponad 230), a do wyliczenia wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności i tak biegła użyła współczynników wynikających z jej własnej oceny. Sąd Rejonowy uznał, że czas wystarczający i niezbędny czas na sporządzenie opinii to 48 godzin, czyli 6 dni roboczych i nie powinna ona przekraczać 35 stron, a złożona powinna być w trzech egzemplarzach i tylko koszty tych egzemplarzy powinny być liczone. Sąd Rejonowy zauważył także, że zawyżone są wydatki związane z kosztami dojazdu biegłej, gdyż stawka za kilometr winna wynosić 50 groszy, co daje łącznie 145 zł.

Zażalenie na to postanowienie złożyła biegła wnosząc o jego zmianę w punkcie 2 i przyznanie jej wynagrodzenia zgodnie z przedłożonym rachunkiem do łącznej wysokości 3755,45 zł, czyli o kwotę 1781,09 zł oraz zwrot kosztów zażalenia. W uzasadnieniu wskazała, że nie zgadza się z ograniczeniem czasowych ram sporządzenia opinii do 48 godzin, gdyż poświęciła na jej sporządzenie 95 godzin, a do sporządzania rzetelnych opinii zobowiązuje ją złożone przyrzeczenie; jej zdaniem zakres analizy rynku jest fundamentem wyceny każdej nieruchomości, przedstawiła w opinii pełne spektrum danych transakcyjnych i skonstruowała obiektywny oraz optymalny model rynku; przywołanie orzecznictwa w opinii było konieczne, gdyż zakresu i sposobu określenia wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości nie regulują żadne unormowania; wielowariantowe analizy poprzedzone selekcją danych i rozpoznaniem cech nieruchomości stanowią trzon jej opinii, a objaśnienia konkretnych rozwiązań metodologicznych umożliwiają weryfikację opinii; do analizy i budowy ekonometrycznego modelu rynku wykorzystwała narzędzia analizy statystycznej, co skutkuje obiektywizacją procesu wyceny nieruchomości; jej celem było sporządzenie opinii rzetelnej, obiektywnej, udokumentowanej i uzasadnionej, alby mogła się oprzeć ewentualnym zarzutom; wskazała także na nieprawidłowe ograniczenie kosztów jej wydatków, gdyż opinia zawierała 63 strony, a biegła drukuje dla siebie dodatkowo jeden jej egzemplarz, co jest jej potrzebne do składania ustnej opinii uzupełniającej lub udzielenia odpowiedzi na pytania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Do ustalenia wysokości wynagrodzenia biegłego należy brać pod uwagę art. 89 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1025), a także art. 288 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc i przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 518). Dlatego też wysokość wynagrodzenia biegłego określa się biorąc pod uwagę jego kwalifikacje oraz potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, bierze się pod uwagę także wysokość wydatków biegłego koniecznych do wykonania czynności, a więc nie wszystkich.

Biegła przedstawiła do rachunku na 3755,45 zł kartę pracy, z której wynika, że na zaznajomienie na z poleceniem z uwzględnieniem problemu do rozwiązania poświęciła 2 godziny, na wizję 3 godziny, na analizę wyników oględzin 2 godziny, na ustalenie zapisów planistycznych 3 godziny, na dostęp do aktów notarialnych transakcji kupna sprzedaży z dojazdem (W.) 10 godzin, na sporządzenie pisma do Starostwa Powiatowego w W. z zapytaniem o rejestr cen i wartości godzinę, na wysyłkę tego pisma godzinę, na przegląd literatury fachowej 2 godziny, na analizę orzecznictwa sądów 3 godziny, na analizę uwarunkowań prawnych związanych z celem opinii 3 godziny, na dostęp do danych zawartych w aktach notarialnych (G.) 8 godzin, na weryfikację danych i sporządzenie bazy do dalszej pracy 4 godziny, na określenie trendu czasowego dla nieruchomości rolnych godzinę, na określenie trendu czasowego dla nieruchomości przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe godzinę, na obliczenie wag cen rynkowych 12 godzin, na kilkukrotną budowę modelu wyceny przy użyciu metody regresji wielorakiej dla gruntu mieszkaniowego 10 godzin, na obliczanie parametrów statystycznych powyższego modelu i współczynników 5 godzin, na określenie parametrów stref oddziaływania sieci 2 godziny, na wysowanie w mapę i obliczenie stref 6 godzin, na określenie wynagrodzenia za służebność dla gruntu o dwóch różnych przeznaczeniach 3 godziny, na sporządzenie dokumentacji fotograficznej godzinę, na opracowanie merytoryczne opinii w pozostałym zakresie 6 godzin, na uzasadnienie wyniku opinii 2 godziny, na druk ksero, korektę, oprawę i kompletowanie załączników 3 godziny, na przekazanie akt z opinią godzinę. Jednocześnie w tej karcie pracy biegła wskazała koszty, które poniosła w związku ze sporządzeniem opinii, a to: wysyłka zawiadomień i opinii 26,40 zł, koszt maszynopisania 5 zł za stronę, a stron jest 63, co daje 315 zł, oprawa 4 egzemplarzy po 5 zł każdy, co daje 20 zł, koszt materiałów eksploatacyjnych (40 gr) za stronę, co daje 50,40 zł, dostęp

do aktów notarialnych 40 zł, ksero załączników (4 egz. x 2 str. x 20 gr) co daje 1,60 zł, zdjęcia 8 sztuk po 50 gr x 4 egz., co daje 16 zł, dojazd samochodem prywatnym o pojemności 1753 cm³ 2 x po 140 km (65 + 75), co daje 248,90 zł przyjmując stawkę 0,8583 zł za km, przy czym biegła raz wskazuje, że przemieszczała się na odcinku 65 km tam i z powrotem, a następnie na odcinku 75 km tam i z powrotem, a na rachunku te odcinki mają odpowiednio po 70 i 75 km, zaś wyliczeń dokonuje na tych dłuższych odcinkach. Czynności biegła wykonywała w okresie od 15 lipca 2013 r. do 7 grudnia 2013 r. jak wynika z przedstawionego rachunku.

Biegła w sposób prawidłowy wyliczyła stawkę podstawową za godzinę pracy w wysokości 31,97 zł – jest to stawka maksymalna (por. § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym).

Zawyżone są wydatki związane z przejazdem. Zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Sądu Okręgowego w Gliwicach biegłemu refunduje się 0,50 zł za przejechany kilometr, co łącznie w niniejszej sprawie daje 145 zł (0,50 zł x 290 km).

Ponadto biegła w sposób niezasadny zawyżyła koszty o sporządzenie dodatkowego egzemplarza opinii, biegła powinna opinię pozostawić w sądzie, a nie zbierać egzemplarze opinii dla siebie, a w przypadku potrzeby odniesienia się do zarzutów zawsze może uzyskać dostęp do akt, w których znajduje się opinia, z uwagi jednak na to, że opinia ma 63 strony nie ma żadnych podstaw, aby ją ograniczać do 35 stron w wydatkach, gdyż to taką opinię biegła przygotowała.

Z powyższych względów zasadne i niezbędne koszty, które biegła poniosła w związku ze sporządzeniem opinii kształtują się następująco: wysyłka zawiadomień i opinii 26,40 zł, koszt maszynopisania 5 zł za stronę, a stron jest 63, co daje 315 zł, oprawa 3 egzemplarzy po 5 zł każdy, co daje 15 zł, koszt materiałów eksploatacyjnych (40 gr) za stronę, co daje 37,80 zł, dostęp do aktów notarialnych 40 zł, ksero załączników (3 egz. x 1 str. x 20 gr) co daje 60 gr (załącznik jest bowiem jeden – mapa, a zdjęcia w ilości 8 sztuk są policzone oddzielnie), zdjęcia 8 sztuk po 50 gr x 3 egz., co daje 12 zł, dojazd samochodem prywatnym o pojemności 1753 cm³ 2 x po 145 km (70 + 75), co daje 145 zł przyjmując stawkę 0,50 zł za km. Łącznie więc koszty wydatków biegłej wynoszą 591,80 zł.

Jednocześnie zdaniem Sądu Okręgowego na sporządzenie opinii w sprawie o ustalenie wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności, której akta sprawy nie przekraczają – przed sporządzeniem opinii – 60 kart wystarczający jest czas określony przez Sąd Rejonowy, czyli łącznie 48 godzin. Należy bowiem podkreślić, że biegła jest osobą obeznaną z problematyką wyceny nieruchomości i służebności przesyłu, jest w tym zakresie specjalistą posiadającym wiadomości specjalne. Tych wiadomości biegła nie zdobywa poprzez same studiowanie akt sprawy, ale posiada je już przed przesłaniem jej zlecenia. To właśnie ze względu na posiadane wiadomości specjalne i możliwość ustalenia na ich podstawie, w oparciu o akta sprawy, wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu zlecono biegłej sporządzenie opinii. Oczywiście jest, że opinia biegłej w tego rodzaju sprawie musi zawierać także dane znajdujące się pierwotnie poza aktami sprawy, a dotyczące transakcji na rynku nieruchomości, które następnie wymagają przeanalizowania. Jednakże wskazanie jako niezbędnego go wydania opinii w rozpoznawanej sprawie czasu w ilości 95 godzin jest nadmierne, a wystarczający do wydania opinii jest czas w ilości 48 godzin, bo to przecież pełny – 6 dniowy – tydzień pracy. Nie oznacza to, że biegła mogła wykonać opinię w przeciągu tygodnia, gdyż ten czas jest tylko sumą łącznie spędzonych przez biegłą w sposób zasadny godzin nad przygotowaniem i sporządzeniem opinii. Biegła bowiem musiała w tym czasie zarówno dokonać wizji, jak i przejrzeć dokumenty dotyczące transakcji nieruchomości.

Dlatego też zdaniem Sądu Okręgowego wystarczający i niezbędny czas do wydania opinii jakiego biegła potrzebowała wynosi łącznie 48 godzin, a to: na zaznajomienie na z poleceniem z uwzględnieniem problemu do rozwiązania godzinę, na wizję 3 godziny, na analizę wyników oględzin godzinę, na ustalenie zapisów planistycznych godzinę, na dostęp do aktów notarialnych transakcji kupna sprzedaży z dojazdem (W.) 6 godzin, na sporządzenie pisma do Starostwa Powiatowego w W. z zapytaniem o rejestr cen i wartości oraz jego wysyłkę pół godziny, na przegląd literatury fachowej z na analizą orzecznictwa sądów i analizą uwarunkowań prawnych związanych z celem opinii 3 godziny, na dostęp do danych zawartych w aktach notarialnych (G.) 5 godzin, na weryfikację danych i sporządzenie bazy do dalszej pracy 2 godziny, na określenie trendu czasowego dla nieruchomości rolnych i na określenie trendu czasowego dla

nieruchomości przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe łącznie godzinę, na obliczenie wag cen rynkowych 7 godzin, na kilkukrotną budowę modelu wyceny przy użyciu metody regresji wielorakiej dla gruntu mieszkaniowego 4 godziny, na obliczanie parametrów statystycznych powyższego modelu i współczynników 3 godziny, na określenie parametrów stref oddziaływania sieci godzinę, na wrysowanie w mapę i obliczenie stref 3 godziny, na określenie wynagrodzenia za służebność dla gruntu o dwóch różnych przeznaczeniach 2 godziny, na sporządzenie dokumentacji fotograficznej godzinę, na opracowanie merytoryczne opinii w pozostałym zakresie z uzasadnieniem wyniku opinii łącznie 2 godziny, na druk ksero, korektę, oprawę i kompletowanie załączników godzinę, a na przekazanie akt z opinią pół godziny.

Z powyższych względów zażalenie biegłej tylko w części okazało się zasadne, a to co do wydatków poniesionych na sporządzenie opinii związanych z kosztem maszynopisu i jego oprawy. W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy orzekł co do jej wynagrodzenia. Dlatego też należało jedynie podwyższyć wynagrodzenie biegłej o kwotę 152 zł stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą przyznaną przez Sąd Rejonowy (1974,36 zł), a wynikającą z prawidłowego wyliczenia wysokości wynagrodzenia łącznie z wydatkami (2126,36 zł).

Mając powyższe na uwadze, w oparciu:

- a. o art. 350 § 3 kpc w związku z art. 361 kpc i art. 13 § 2 kpc z uwagi na niewłaściwe oznaczenie przedmiotu sprawy i sygnatury akt należało orzec jak w pkt. 1 sentencji,
- b. o art. 386 § 1 kpc w związku z art. 397 § 1 i 2 kpc, art. 288 kpc i art. 13 § 2 kpc oraz art. 89 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych należało orzec jak w punkcie 2 postanowienia zmieniając zaskarżone postanowienie,
- c. o art. 385 kpc w związku z art. 397 § 1 i 2 kpc, art. 288 kpc i art. 13 § 2 kpc oraz art. 89 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym, zażalenie jako bezzasadne należało oddalić w pozostałym zakresie,
- d. o art. 100 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc stosowanym per analogiam należało oddalić żądanie biegłej o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, albowiem tylko w nieznaczonej części uwzględniono jej zażalenie.

SSR (del.) Roman Troll SSO Danuta Pacześniowska SSO Andrzej Dyrda